

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

November 2023

Pred 95. rokmi (1.11.1928) sa narodil v Šenkviaciach Ing. **Milan Rastislav Šavlík**, architekt. Absolvoval SVŠT v Bratislave a v roku 1959 Akadémiu výtvarných umení v Prahe. Pôsobil v bratislavskom Zdravoprojekte. Jedným z jeho významných realizácií je Nemocnica sv. Lukáša v Galante v rokoch 1966-1980.

Pred 140. rokmi (5.11.1883) sa narodil v Košútoch **Leopold Gregorovits**, cirkevný hodnostár a klerikálny politik. Teológiu študoval v Innsbrucku a v Ostrihome. Pôsobil ako kaplán v Kolárove, potom ako farár v Jelke. Neskôr ostrihomský kanonik, poslanec národného zhromaždenia. Rozvíjal rozsiahlu osvetovo-kultúrnu činnosť. Autor článkov v cirkevných i stranických časopisoch. Od roku 2003 jeho meno nesie Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským v Jelke.

Pred 90. rokmi (8.11.1933) sa narodil v Klenovci **Pavol Hruška**, evanjelický kňaz. Študoval na Slovenskej evanjelickej teologickej fakulte v Modre. Bol kaplánom v Trenčíne, od roku 1962 pôsobil ako farár v cirkevnom zbore Veľké Úľany - Jelka. Za jeho pôsobenia sa uskutočnila výstavba veže a zadováženie zvona vo Veľkých Úľanoch a výstavba kostola v Jelke.

Pred 105. rokmi (11.11.1918) sa narodil v Paríži **Michel de la Roncière**, poručík francúzskej armády, účastník SNP. Bol poverený zabezpečiť prechod francúzskych dobrovoľníkov na pomoc SNP z Maďarska na Slovensko ilegálnou trasou cez Galantu. Štátne hranice medzi Galantou a Sereďou prekročil 10x v oboch smeroch. V roku 1944 bol zatknutý v Galante, prevezený do Komárna, odkiaľ ušiel a vrátil sa do vlasti. Pripomína nám ho Pamätná tabuľa francúzskych partizánov na budove Železničnej stanice v Galante.

Pred 260. rokmi (19.11.1763) umrel v Nitre cirkevný hodnostár **Imrich Esterházy**, kráľovský radca. Študoval vo Viedni a v Ríme. Rýchly postup v cirkevnej kariére mu zabezpečil strýko a rodinný pôvod. Postupne bratislavský kanonik, ostrihomský kanonik a šaštínsky archidiakon, od roku 1741 nitriansky biskup a župan. Dal barokovo prestavať rodový kaštieľ v Galante, ktoré využíval ako letné sídlo a v roku 1741 dal postaviť aj barokovú kaplnku Sedembolestnej Panny Márie.

Pred 90. rokmi (22.11.1933) umrela v Starej Turej **Hermína Moštenanová**, kultúrna pracovníčka a spisovateľka. Študovala na dievčenskej škole v Bratislave. Žila v Nových Sadoch, v Hlbokom, v Starej Turej, v rokoch 1856-1861 v Pustých Úľanoch, potom v Oroszlányi, v Myjave a v Martine. Spoluzakladateľka a členka Živeny, poverená organizovaním stáleho obchodu s výšivkami, s ktorými sa zúčastnila na rôznych výstavách. Prispievateľka Národných novín a Dennice, Slovenských pohľadov. Svoje poviedky, rozprávky a novely publikovala aj v almanachu Živeny, v Kresťanských listoch.

Pred 40. rokmi (24.11.1983) umrel v Sydney rodák zo Sereďe **Ferdinand Silvan**, architekt. Absolvent nemeckej vysokej školy technickej v Prahe. Až do roku 1949 pôsobil v Bratislave, najprv ako zamestnanec, neskôr ako samostatný architekt. Emigroval so svojou rodinou do Austrálie. Z jeho významnejších prác: obchodná akadémia, mestská sporiteľňa s kinom, obytný dom „Z“ v Trenčíne, poštový úrad a obchodný dom firmy Müller v Sereďi.